

การเสริมสร้างการเรียนรู้หลักพุทธธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและกิจกรรม
บริการทางสังคมในการแก้ไขปัญหาความต้องการบริโภคสุราของกลุ่ม
เยาวชนในจังหวัดหนองคาย*

The Innovation Water Resources and Environmental Management
of Area the Beautiful River Basin by Integrating Local Knowledge to
Promote Sustainable Agriculture to Local Economy System Nong
Khai Province

เกษฎา ผาทอง

Ketsada Phathong

สุวัฒน์พงษ์ ร่มศรี

Suwattanapong Romsri

สาธกา ตาลชัย

Sathaka Tanchai

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University, Thailand

E-mail: ketsadaacademic@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและพฤติกรรมการ
บริโภคสุราของกลุ่มเยาวชน 2) เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้หลักพุทธธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
และกิจกรรมบริการทางสังคมในการแก้ไขปัญหาความต้องการบริโภคสุราของกลุ่มเยาวชน
ดำเนินการวิจัยแบบผสม โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูจำนวน 234 คน
ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 56 รูป/
คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการ
วิเคราะห์เนื้อหาการสรุปอุปนัย

ผลการวิจัยพบว่า 1. การรับรู้ผลกระทบจากการดื่มสุราของเยาวชน โดยรวมมีการ
รับรู้อยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้ดังนี้

* Received 26 October 2022; Revised 29 October 2022; Accepted 30 October 2022

มีการรับรู้ผลกระทบด้านสุขภาพ มีการรับรู้ผลกระทบต่อครอบครัว มีการรับรู้ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ มีการรับรู้มีการรับรู้ผลกระทบต่อ และ มีการรับรู้ผลกระทบต่อคำสอนทางศาสนา 2. การเสริมสร้างการเรียนรู้หลักพุทธธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและกิจกรรมบริการทางสังคมในการแก้ไขปัญหาความต้องการบริโภคสุราของกลุ่มเยาวชนในจังหวัดหนองคาย ในภาพรวมของเยาวชนในจังหวัดหนองคายถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีโดยที่เยาวชนยังรู้จักภัยของตน ทั้งนี้ เยาวชนจะมี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกที่อยู่ในสถานศึกษายังมีคุณครูที่คอยกำกับดูแลให้คำแนะนำในเรื่องโทษและพิษภัยของการดื่มสุรา กลุ่มที่สอง คือกลุ่มที่อยู่นอกสถานศึกษา และกลุ่มที่สาม คือกลุ่มใช้แรงงาน แต่กลุ่มนี้จะหนักที่สุดในเรื่องการดื่มสุรา

คำสำคัญ : การเสริมสร้างการเรียนรู้, พุทธธรรม, ภูมิปัญญาท้องถิ่น, กิจกรรมบริการทางสังคม, ปัญหาความต้องการบริโภคสุรา

Abstract

This research objectives of this study were 1) to study the problem and behavior of alcohol consumption of youth groups 2) to enhancing knowledge of buddhist principles, local wisdom and social service activities among drinking of youth groups. Conduct mixed research which is a quantitative research the sample consisted of 234 person. Using in-depth interviews with data were analyzed by 56 key informant/person. Analyzing the mean and standard deviation and analysis of inductive summary content. The research results were as 1. Perceptions of the Impacts of drinking Youth overall, the perception was at a high level. If considered on a case-by-side order, the mean from high to low is as follows: perceptions of health effects There is a perceived effect on the family. There is an awareness of the impact on the economy. There is awareness, there is an impact on and there is an impact on religious teachings. 2. enhancing knowledge of buddhist principles, local wisdom and social service activities among drinking of youth groups qverall, the youth in Nong Khai Province are considered in good condition while the youth still know their age. There are three groups of youths: the first group in the school, there are

also teachers who supervise and advise on dangers and poisoning. The second danger of drinking alcohol was those outside the school. And the third group is a labor force but this group is the heaviest when it comes to drinking alcohol.

Keywords: Enhancing Knowledge, Buddhist Principles, Local Wisdom, Social Service Activities, Among Drinking

บทนำ

ปัญหาการดื่มสุรามีมาอย่างยาวนานส่งผลให้พฤติกรรมจากการบริโภคสุราเป็นไปในเชิงลบมากกว่าเชิงบวกโดยแนวโน้มของพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนไทยที่ชัดเจนที่สุด คือ ความชุกของผู้บริโภคสุราที่ผ่านมาเพิ่มขึ้น ในขณะที่ความชุกของผู้บริโภคประจำลดลงเล็กน้อยและปริมาณการบริโภคแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ต่อหัวประชากรต่อปีคนที่ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หน้าใหม่มีเพิ่มขึ้นและพฤติกรรมการดื่มเป็นนักดื่มแบบครั้งคราว (occasional drinker) ซึ่งน้อยกว่า 1 วันต่อสัปดาห์ ทั้งนี้แผนยุทธศาสตร์นโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงเน้นในการลดผู้บริโภคหน้าใหม่ ในทุกช่วงอายุ รวมทั้งการบำบัดรักษาผู้ที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันให้เลิกดื่ม (สาวิตรี อึ้งฉนงค์กรชัย และคณะ, 2551)

ทั้งนี้ เนื่องด้วยจังหวัดหนองคาย เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษของไทยเพื่อรองรับ AEC และเป็นพื้นที่ชายแดนติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ซึ่งมีการนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาดื่มได้โดยง่าย และจากรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย ปี 2558 ในภาพรวมของจังหวัดหนองคาย พบว่า ประชากรในท้องถิ่นมีจำนวนทั้งสิ้น 509,890 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย เพศหญิง จำนวน 255,059 คน คิดเป็นร้อยละ 50.02 เพศชาย จำนวน 254,831 คน คิดเป็นร้อยละ 49.98 ตามลำดับ และมีจำนวนครัวเรือนในท้องถิ่นทั้งสิ้น 157,573 ครัวเรือน ในปี 2558 มีประชาชนที่ติดสุราจำนวน 1,912 คน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย, 2558) อย่างไรก็ตาม จังหวัดหนองคาย โดย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุกแห่ง ได้ทำการศึกษาเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์และพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนจังหวัดหนองคาย พบว่า ประชาชนอายุ 15 -74 ปี ขึ้นไปร้อยละ 18.3 (104,130 คน) ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์เป็นประจำ และร้อยละ 4.97

(29,387 คน) ตีมนาน ๆ ครั้ง ส่วนประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ประชากรนิยมดื่มมากที่สุด ได้แก่ เบียร์และสุราขาว คิดเป็นร้อยละ 33.0 และ 32.3 ตามลำดับ ขณะที่ผลสำรวจจากนักเรียนมัธยมศึกษาในหนองคาย พบว่า นักเรียนชายและหญิงที่ดื่มสุราระบุว่าเริ่มดื่มตั้งแต่อายุระหว่าง 13-14 ปี ด้วยอัตราส่วนสูงที่สุดประมาณร้อยละ 44 และ 46 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนชายและหญิงที่อายุ 17-20 ปี ระบุดื่มเริ่มเมื่ออายุ 15-16 ปี สูงสุดด้วยอัตราใกล้เคียงกันคือประมาณร้อยละ 43 และ 40 ตามลำดับ จึงมีแนวโน้มว่านักเรียนเริ่มหัดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่ออายุน้อยลงเรื่อย ๆ และปัจจุบันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ขยายเข้าสู่กลุ่มเด็กและเยาวชนมากขึ้น จากปัจจัยต่างๆ เช่น ความอยากรู้อยากลอง การเข้าถึงสื่อโฆษณา เป็นต้น จากข้อมูลการสำรวจพฤติกรรมและการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2557 พบว่า ภาพรวมของนักดื่มอายุ 15 ปีขึ้นไป ค่อนข้างคงที่ โดยมีทิศทางลดลงเล็กน้อย โดยในปี พ.ศ.2557 มีความชุกอยู่ที่ร้อยละ 32.3 ซึ่งลดลงร้อยละ 1.22 หรือลดลงเฉลี่ยร้อยละ 0.09 ต่อปี อย่างไรก็ตาม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนกลุ่ม อายุ 15 – 19 ปี ในช่วงเวลา 13 ปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นร้อยละ 64.5 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.96 ต่อปี นอกจากนี้ การสำรวจยังพบอีกว่าคนไทยใช้เวลาเฉลี่ยเพียง 4.5 นาที ในการเดินทางไปร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

บนพื้นฐานของการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาการดื่มสุรา ได้ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า กลุ่มเยาวชนที่มีอายุ 13-20 ปี เป็นกลุ่มที่น่าเป็นห่วงมากที่สุด เพราะไม่เพียงแต่การเริ่มดื่มสุราที่มีอายุน้อยลง และได้ขยายออกไปอย่างกว้างขวางทั้งเยาวชนชายและหญิง อีกทั้งการดื่มสุรามีความชุกมากขึ้น เกิดนักดื่มหน้าใหม่ ก่อให้เกิดผลกระทบมากมาย ทั้งต่อตัวผู้ดื่มสุรา ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ซึ่งผลเสียหรือผลกระทบที่เกิดจากของดื่มสุรามีมากมายหลายด้าน และเยาวชนเหล่านี้ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้าจะเป็นกำลังที่สำคัญของประเทศชาติ การสร้างแนวทางและแนวคิดที่ถูกต้องในการปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อการบริโภคสุราจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นโครงการวิจัย “พุทธธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและกิจกรรมบริการทางสังคมกับปัญหาการดื่มสุรา : กรณีศึกษากลุ่มเยาวชนในจังหวัดหนองคาย” จึงเป็นกลยุทธ์/ยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการแก้ไขวิกฤตการบริโภคสุราของเยาวชนรวมถึงป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ โดยการศึกษาสาเหตุที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการบริโภคสุราของเยาวชน ลักษณะการดื่มสุรา ผลกระทบจากการบริโภคสุราในเชิงลบและเชิงบวก ในลักษณะต่างๆ พฤติกรรมที่เป็นแรงจูงใจในการดื่ม และการสร้างแนวทางในการจัดหารูปแบบหรือกิจกรรมที่เหมาะสมภายใต้บริบทเชิงบูรณาการระหว่างหลักพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่นและกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาสังคม ให้มีความ

สอดคล้องและเหมาะสมภายใต้บริบทของความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณีนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคสุราของกลุ่มเยาวชนและเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและพฤติกรรมการบริโภคสุราของกลุ่มเยาวชนจังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้หลักพุทธธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและกิจกรรมบริการทางสังคมในการแก้ไขปัญหาความต้องการบริโภคสุราของกลุ่มเยาวชนในจังหวัดหนองคาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเพื่อให้ผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยมีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัญหาและพฤติกรรมการบริโภคสุราของเยาวชนจังหวัดหนองคาย ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 กลุ่มตัวอย่าง เยาวชนที่มีพฤติกรรมการบริโภคสุรา จำนวน 3 อำเภอ 26 ตำบล ในจังหวัดหนองคาย ได้แก่ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอสังคม และอำเภอเฝ้าไร่ ใช้การสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling) ใช้การเลือกแบบกำหนดโควต้า (Quota Sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยกำหนดได้ล่วงหน้า ได้จำนวน 234 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 5 ตอน

2. การเสริมสร้างการเรียนรู้หลักพุทธธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและกิจกรรมบริการทางสังคมในการแก้ไขปัญหาความต้องการบริโภคสุราของกลุ่มเยาวชนในจังหวัดหนองคาย ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญระดับจังหวัด ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยพิจารณาเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญหรือตามคุณสมบัติ จำนวน 32 รูป/คน

2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญระดับอำเภอจำนวน 3 อำเภอ ประกอบไปด้วย อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอสังคม และอำเภอเฝ้าไร่ ได้อำเภอละ 12 รูป/คน รวมจำนวน 26 รูป/คน

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เกี่ยวกับการเสริมสร้างการเรียนรู้หลักพุทธธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและกิจกรรมบริการทางสังคมในการแก้ไขปัญหาความต้องการบริโภคสุราของกลุ่มเยาวชน จำนวน 10 กลุ่มคำถาม

2) ผู้วิจัยใช้ข้อค้นพบจากการวิจัยที่ผ่านมาเป็นเครื่องมือในการสนทนากลุ่ม ซึ่งประกอบไปด้วย 3 กลุ่มคำถามหลัก

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์/การสนทนากลุ่ม บุรณาการระหว่างหลักพุทธธรรมในทางพระพุทธศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่นและกิจกรรมบริการทางสังคมกับปัญหาการดื่มสุราจะสามารถนำไปสู่การปรับเปลี่ยนทัศนคติการบริโภคสุราอย่างไร โดยนำไปใช้กับกลุ่มเยาวชนในจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและพฤติกรรมการบริโภคสุราของเยาวชนจังหวัดหนองคาย แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ผลกระทบจากการดื่มสุราของเยาวชนภาพรวม พิจารณาเป็นรายด้านและในภาพรวม

การรับรู้ถึงผลกระทบจากการดื่มสุรา	ระดับการรับรู้			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ	ระดับ
1. ผลกระทบด้านสุขภาพ	4.14	.80	1	มาก
2. ผลกระทบต่อครอบครัว	4.13	.88	2	มาก
3. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ	4.09	.89	3	มาก
4. ผลกระทบต่อสังคม	4.04	.90	4	มาก
5. ผลกระทบต่อคำสอนทางศาสนา	4.04	.90	5	มาก
เฉลี่ย	4.09	.80		มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การรับรู้ผลกระทบจากการดื่มสุราของเยาวชน โดยรวมมีการรับรู้อยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้ดังนี้ มีการรับรู้ผลกระทบด้านสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.14 มีการรับรู้ผลกระทบต่อครอบครัว มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.13 มีการรับรู้ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.09 มีการรับรู้มีการรับรู้ผลกระทบต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.04 และ มีการรับรู้ผลกระทบต่อคำสอนทางศาสนา มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.04

2. ผลการศึกษาการเสริมสร้างการเรียนรู้หลักพุทธธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและกิจกรรมบริการทางสังคมในการแก้ไขปัญหาความต้องการบริโภคสุราของกลุ่มเยาวชนในจังหวัดหนองคาย

1) การวิเคราะห์พุทธธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและกิจกรรมบริการทางสังคมกับปัญหาการดื่มสุราของกลุ่มเยาวชนในจังหวัดหนองคาย

2.1.1 สภาพทั่วไปของเยาวชน ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมของเยาวชนในจังหวัดหนองคายถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีโดยที่เยาวชนยังรู้จักวัยของตน ทั้งนี้ เยาวชนจะมี 3 กลุ่มคือ กลุ่มแรกที่อยู่ในสถานศึกษายังมีคุณครูที่คอยกำกับดูแลให้คำแนะนำในเรื่องโทษและพิษภัย

ของการดื่มสุรา กลุ่มที่สอง คือกลุ่มที่อยู่นอกสถานศึกษา และกลุ่มที่สาม คือกลุ่มใช้แรงงาน แต่กลุ่มนี้จะหนักที่สุดในเรื่องการดื่มสุรา

2.1.2 พฤติกรรมการดื่มสุราของเยาวชน ผลการวิจัยพบว่า เมื่อดื่มแล้วส่วนมากจะเป็นเรื่องอุบัติเหตุและการทะเลาะวิวาท นอกนั้นก็จะเป็นอาชญากรรม หากเปรียบเทียบชุมชนเมืองและตามเขตนอกเมือง ปัญหาของชุมชนเมืองจะมากกว่า ส่วนชุมชนตามเขตนอกเมืองนั้นก็จะมีก่านัน ผู้ใหญ่บ้านผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่ที่คอยกำกับ ดูแล

2.1.3 สถานการณ์ ผลกระทบการดื่มสุราของเยาวชน ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนจะมีการสังสรรค์กันในช่วงเวลาหัวค่ำหรือตามเทศกาลที่เจอบ่อย จะช่วงวัยประมาณมัธยมต้นและมัธยมปลาย ในลักษณะเป็นกลุ่มเล็กไม่เห็นเป็นสังคมใหญ่ แต่ถ้ามองในกรณีที่ไม่ใช่เทศกาลส่วนใหญ่จะพบเจอตามหมู่บ้านตามงานประเพณีไม่ว่าจะเป็นงานรื่นเริงตามหมู่บ้านหรืองานที่เป็นงานฉาบฉวย ประเพณีแต่ละหมู่บ้านจะพบเห็นในลักษณะแบบนี้บ่อย

2.1.4 ยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนงาน โครงการ ในการดูแลการดื่มสุราของเยาวชนของหน่วยงานภาครัฐ ในอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต ผลการวิจัยพบว่า จะเน้นส่งเสริมให้เยาวชนได้ตระหนักรู้ได้ว่าโทษของสุราเกิดผลอะไรบ้าง ตั้งแต่อนุบาล ประถม มัธยม จึงต้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผสานความร่วมมือเข้าไปดูแลและให้คำแนะนำตั้งแต่อนุบาลมาเรื่อยๆ โดยทำการรวมกลุ่มหน่วยงาน เยาวชนจะได้เห็นความหลากหลายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.1.5 ผลการดำเนินการควบคุมการดื่มสุราของเยาวชนที่ผ่านมา ผลการวิจัยพบว่า มีการรณรงค์ มีด้านตรวจแอลกอฮอล์ มีการควบคุมอย่างจริงจัง ทั้งฝ่ายปกครอง สาธารณสุข สรรพสามิต แต่ก็ยังมีการลักลอบจำหน่ายสุราให้กับเด็กและเยาวชน

2.1.6 กฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการดื่มสุราของเยาวชน ผลการวิจัยพบว่า มีการออกไปให้คำแนะนำกับเยาวชนเป็นประจำไม่ว่าจะเป็นเรื่องของทางสาธารณสุขดูแลเรื่องของพระราชบัญญัติการดื่มแอลกอฮอล์ อีกทั้งตำรวจลงไปสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นสอนเรื่องวินัยจราจรการปฏิบัติตนและณรงค์ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อีกส่วนหนึ่งก็คือฝ่ายปกครองซึ่งฝ่ายปกครองจะมีโครงการอย่างเช่นนำ

เยาวชนเข้าไปร่วมเครือข่ายของแกนนำเยาวชน ฝึกอบรมเพื่อที่จะส่งเขากลับเข้าไปในสถานศึกษาหรือเข้าไปในกลุ่มเยาวชนที่เขาอยู่เพื่อที่จะไปกระจายแนวความคิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีแบบนี้ต่อไป

2.1.7 ปัญหา อุปสรรค จุดอ่อน จุดแข็ง เกี่ยวกับการตีมูลค่าของเยาวชน ผลการวิจัยพบว่า มีหลายหน่วยงานดำเนินการแต่ไม่ได้บูรณาการร่วมกัน

2.1.8 หลักพุทธธรรมที่สามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติพฤติกรรมการบริโภคสุราของเยาวชน ผลการวิจัยพบว่า ประเพณีวัฒนธรรมอีสานมีอยู่ 12 อย่างหรือฮีต 12 เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมในทุกๆกิจกรรมอยู่แล้วถือเป็นแนวทางการสอนเชิงพุทธที่ผสมผสานกับวิถีชีวิตของผู้คนในการใช้ชีวิตด้วยความไม่ประมาท อีกทั้งเรื่องพื้นฐานคงจะเป็นศีล 5 เพราะศีล 5 สามารถช่วยแก้ไขได้ไม่ว่าจะเป็นวัยรุ่นหรือบุคคลที่ดื่มสุราชนิดต่างๆ อีกทั้งการเข้าค่ายอบรมคุณธรรม จริยธรรม ถือว่าได้ผลดีมาก แต่ต้องให้ดำเนินการต่อเนื่อง อาจจะเดือนละ 1 ครั้ง หรือ ทุกไตรมาส เพื่อให้เยาวชนได้เข้าถึงคุณธรรมที่สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.1.9 ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหามารยาทการบริโภคสุราของเยาวชน จะนำบุคคลที่ติดสุราหรือติดสารเสพติดก็จะเข้าไปให้การช่วยเหลือที่กับพระสงฆ์ที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหามารยาทการบริโภคสุราของเยาวชนมีหลากหลาย เพียงแต่สถานการณ์ทางสังคมเปลี่ยน วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนเปลี่ยน จึงทำให้การดำเนินชีวิตของคนเปลี่ยนไปด้วย เช่น การกินข้าวร่วมกันภายในครอบครัวพร้อมหน้าพร้อมตาและมีการพูดคุย อบรม ระหว่างกินข้าว แบบนี้เริ่มจะหายาก อีกทั้งสมุนไพรเพื่อสุรา สาบานออกสุรา ฯลฯ ประการเหล่านี้หากมีการฟื้นฟูและให้ความสำคัญจะกลับมามีบทบาทในวิถีชีวิตของคนอีก

2.1.10 กิจกรรมบริการทางสังคมเพื่อการสร้างสรรค์และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์สำหรับเยาวชน มีหลากหลายกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมบริการทางสังคมเพื่อการสร้างสรรค์และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น การออกกำลังกาย การทำกิจกรรมจิตอาสา การหาอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ สร้างสิ่งทดแทน ฯลฯ แต่บางกิจกรรมหากขาดการ

กำกับดูแลจากผู้ใหญ่ เช่น เล่นกีฬา แทนที่จะสร้างสรรค์กลายเป็นว่าเล่นกีฬาเสร็จดื่มสุราต่อ ซึ่งไม่เกิดผลดี หากเป็นไปได้ทุกกิจกรรมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำกับ ดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ สร้างขวัญและกำลังใจ อาจจะยกย่องเชิดชูเยาวชนต้นแบบประจำจังหวัด เพื่อให้เป็นฮีโร่เยาวชนคนดีต้นแบบ มีการรวมกลุ่มเยาวชนทำกิจกรรมเยาวชนจิตอาสาทุกเดือน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการตื่นรู้ในบทบาทหน้าที่ของตน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายได้ตามประเด็นดังนี้

1. การรับรู้ผลกระทบจากการดื่มสุราของเยาวชนภาพรวม พิจารณาเป็นรายด้านและในภาพรวม โดยรวมมีการรับรู้อยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้ดังนี้ มีการรับรู้ผลกระทบด้านสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.14 มีการรับรู้ผลกระทบต่อครอบครัว มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.13 มีการรับรู้ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.09 มีการรับรู้มีการรับรู้ผลกระทบต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.04 และ มีการรับรู้ผลกระทบต่อการสอนทางศาสนา มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.04 ซึ่งสอดคล้องกับ สุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2553) ได้ศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่าในอนาคตนักศึกษาส่วนใหญ่จะยังดื่มสุราเหมือนเดิม (ร้อยละ 44.0) และคาดหวังว่าการดื่มสุราจะไม่ส่งผลกระทบกับผลการเรียน (ร้อยละ 71.4) รับรู้คือ การสัมผัสที่มีความหมาย การรู้เป็นการแปลหรือตีความแห่งการสัมผัสที่ได้รับออกเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายหรือที่รู้จักเข้าใจ ซึ่งในการแปลหรือตีความนี้จำเป็นที่อินทรีย์จะต้องใช้ประสบการณ์เดิม หรือความรู้เดิมหรือความชัดเจนที่เคยมีมาแต่หนหลัง ถ้าไม่มีความรู้เดิมก็จะไม่มีการรับรู้สิ่งเร้านั้น ๆ จะมีแต่เพียงการสัมผัสสิ่งเร้าแทน

2. ตัวแบบการเสริมสร้างการเรียนรู้หลักพุทธธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและกิจกรรมบริการทางสังคมในการแก้ไขปัญหาความต้องการบริโภคสุราของกลุ่มเยาวชนในจังหวัดหนองคาย ดังที่ นิดา ตั้งวินิต (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมในผู้สูงอายุ ผลการวิจัยพบว่า หลักพุทธธรรมกับการดูแลสุขภาพแบบ

องค์รวมมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นรูปธรรม การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุให้สมบูรณ์ทั้ง 4 มิติดังนั้นสามารถนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ ทั้งนี้ “พุทธธรรม หรือ พระธรรม” หมายถึง ธรรม ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงค้นพบและนำออกเผยแผ่ หรือการสอนของพระพุทธเจ้า เกี่ยวกับความจริงตามธรรมชาติของทุกข์และวิธีการดับทุกข์ พุทธธรรม ของพระพุทธเจ้านั้นแต่เริ่มสืบทอดกันด้วยวิธีท่องจำแบบปากต่อปาก สมัยต่อมาจึงได้มีการบันทึกไว้เป็นตัวอักษร คัมภีร์ที่บันทึกพุทธธรรมนั้น เรียกว่า พระไตรปิฎก และมีคำอธิบายจัดไว้เป็นหมวดคัมภีร์ เรียกชื่อต่าง ๆ อาทิ อรรถกถาฎีกา อนุฎีกา เป็นต้น (พระสามารถ อานนโท, 2548)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การเสริมสร้างการเรียนรู้หลักพุทธธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและกิจกรรมบริการทางสังคมในการแก้ไขปัญหาคriminalความต้องการบริโภคสุราของกลุ่มเยาวชน มี 3 ตัวแบบ ที่นำไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminalดื่มสุราสำหรับเยาวชน ซึ่งประกอบด้วย 1) ตัวแบบพุทธธรรมในการแก้ไขปัญหาคriminalความต้องการบริโภคสุราของกลุ่มเยาวชนในจังหวัดหนองคาย 2) ตัวแบบภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการแก้ไขปัญหาคriminalความต้องการบริโภคสุราของกลุ่มเยาวชนในจังหวัดหนองคาย 3) ตัวแบบกิจกรรมบริการทางสังคม ในการแก้ไขปัญหาคriminalความต้องการบริโภคสุราของกลุ่มเยาวชนในจังหวัดหนองคาย ส่วนข้อเสนอแนะทั่วไป 1) รัฐบาลควรณรงค์การลด ละ เลิก การดื่มสุราอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยความร่วมมือจากหลาย ๆ หน่วยงาน 2) ปลุกฝังให้เยาวชนและทุกกลุ่มอายุได้ตระหนักถึงโทษและพิษภัยของการดื่มสุรา 3) ส่งเสริมให้ครอบครัวมีบทบาทและเป็นตัวอย่างที่ดีของเยาวชนในการไม่ดื่มสุรา และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรเป็นงานวิจัยที่ร่วมมือกันหลายฝ่ายทั้งสถาบันการศึกษา ชุมชน และครอบครัว ในการร่วมกันแก้ปัญหาคriminalดื่มสุรา 2) ควรเป็นการวิจัยที่ให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการณรงค์การลด ละ เลิกการดื่มสุราเกิดความตระหนักในพิษภัยของสุรา สร้างพลัง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และต่อต้านการดื่มสุรา โดยเยาวชนเอง 3) การดำเนินโครงการวิจัยควรดำเนินการหลายกลุ่มทางสังคม เพื่อให้เกิดการศึกษาเปรียบเทียบเห็นความเหมือนความต่างเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาในภาพรวมของประเทศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- นิตา ตั้งวินิต. (2559). การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมในผู้สูงอายุ. วารสารสวนปรง, 32 (2), 47-65.
- บุญชัย งามวิทย์โรจน์. (2552). ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ : กรณีศึกษาพื้นที่ลุ่มน้ำชี. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัยพัฒนาและอุทกวิทยา กรมทรัพยากรน้ำ.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2542). พุทธธรรม : ฉบับขยายความ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สหธรรมมิก.
- พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493. (2493, 21 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 67 ตอนที่ 16.
- พระสามารถ อานนโท. (2548). ภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม. ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ศรีทัตติม (รัตนโกศล) พาณิชพันธ์ และคณะ. (2534). ความรู้พื้นฐานทางสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สาวิตรี อึ้งฉางค์กรชัย และคณะ. (2551). การเฝ้าระวังพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย. สงขลา : เครือข่ายวิชาการ วิจัยและข้อมูลด้านสารเสพติดในภาคใต้ สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย. (2558). รายงานสถานการณ์ทางสังคมของท้องถิ่น ปี 2558 (อปท.) สรุปภาพรวมจังหวัดหนองคาย. เรียกใช้เมื่อ 18 ธันวาคม 2562 จาก <http://bie.m-society.go.th>
- สุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2553). ศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.